

Ogólnopolska Konferencja Naukowa: Izabela Czartoryska - dux femina facti

I 2019

ROK KS. IZABELI CZARTORYSKIEJ

Muzeum Czartoryskich w Puławach oraz **Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym** zapraszają na Ogólnopolską Konferencję Naukową ***Izabela Czartoryska - dux femina facti***, która odbędzie się w dniach 29 - 30 czerwca 2019 roku w Puławach.

Rok 2019 w Muzeum Czartoryskich w Puławach ogłoszony został **Rokiem Księżnej Izabeli Czartoryskiej**.

Przypadająca w tym roku 210 rocznica symbolicznego otwarcia Domu Gotyckiego, stała się pretekstem do przypomnienia postaci księżnej Izabeli z Flemingów Czartoryskiej, twórczyni pierwszego polskiego muzeum, pisarki, pasjonatki ogrodów angielskich, ale przede wszystkim patriotki. Wielokierunkowa działalność księżnej zaznaczyła się szczególnie na kulturowej mapie dziejów Polski. Mamy nadzieję, że za sprawą interdyscyplinarnych badań, planowana konferencja przyczyni się do ugruntowania i poszerzenia wiedzy o tej niezwyklej postaci.

PROGRAM KONFERENCJI

<http://muzeumczartoryskich.pulawy.pl/wp-content/uploads/2019/06/Program-konferencji.pdf>

29 czerwca 2019 r. (sobota)

„Standard woman, godna medalu z napisem: vivere ausae...”

9.00 - 9.20 - Otwarcie konferencji i powitanie gości - **Honorata Mielniczenko**, dyrektor Muzeum Czartoryskich w Puławach

9.20 - 9.40 - dr **Katarzyna Płonka-Bałus** (Muzeum XX. Czartoryskich)

Średniowieczne księgi iluminowane jako „pamiętki czasów starożytnych” w zbiorach Domu Gotyckiego i Świątyni Sybilli w Puławach

9.40 - 10.00 - dr Paweł Ignaczak (Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie)

Rysunki amatorskie Izabeli z Flemingów Czartoryskiej. Problemy atrybucyjne i ideowe

10.00 - 10.20 - dr Andrzej Pawłowski (Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza im. Wincentego Pola w Lublinie)

Wśród dzieł i rzeczy księżnej Izabeli Czartoryskiej - upamiętnienie Zofii z Matuszewiczów hrabiny Kickiej

10.20 - 10.40 - prof. Teresa Kostkiewiczowa (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Izabela Czartoryska jako adresatka wierszy Franciszka Dionizego Książnika

10.40 - 11.00 - Dyskusja/przerwa kawowa

„Przywiązanie, które mam do mojej Ojczyzny....”

11.00 - 11.20 - prof. Teresa Grzybkowska (Polski Instytut Studiów Nad Sztuką Świata)

Świątynie Diany - Natury w Arkadii i Sybilli w Puławach. Klucz Hermesa symbolem przyjaźni fundatorek

11.20 - 11.40 - dr Arkadiusz Wojtyła (Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego)

Świątynia Sybilli w Puławach - pierwsze polskie muzeum czy mauzoleum ojczyzny?

11.40 - 12.00 - mgr Grażyna Bartnik (Muzeum Czartoryskich w Puławach)

Izabeli Czartoryskiej „obraz przeszłości, który by przemawiał do duszy”. Ojczyzna i historia w puławskim muzeum w świetle pamiętników i wspomnień dziewiętnastowiecznych zwiedzających

12.00 - 12.20 - dr Zofia Gołębiowska (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej)

Koźmianowie w kręgu Izabeli Czartoryskiej - wzajemne relacje, współpraca i pamięć

12.20 - 12.40 - Dyskusja / przerwa kawowa

12.40 - 13.00 - prof. Alina Aleksandrowicz (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej)

Dom Gotycki - ponadczasowe dzieło Izabeli Czartoryskiej

13.00 - 13.20 - dr Anna Oleńska (Instytut Sztuki PAN)

Czy Dom Gotycki miał w Polsce swych poprzedników i braci? O zmiennych sensach podobnych form

13.20 - 13.40 - mgr Aneta Kwiatek (Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego)

Literackie aspekty Katalogu pamiątek złożonych w Domu Gotyckim w Puławach Izabeli Czartoryskiej

13.40 - 14.00 - mgr Piotr Sypczuk (Instytut Sztuki PAN)

Kreacja czy mistyfikacja? O roli księżnej Izabeli Czartoryskiej w upamiętnieniu amerykańskich bohaterów w Domu Gotyckim w Puławach

14.00 - 14.10 - Dyskusja

14.10 - 15.00 - Przerwa obiadowa/pałac Czartoryskich

„Ogrodem może stać się każde miejsce.....”

15.00 - 15.20 - dr Mieczysław Kseniak (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej)

Ogrody dworskie z kręgu Izabeli ks. Czartoryskiej z Puław

15.20 - 15.40 - dr Renata Stachańczyk (Narodowy Instytut Dziedzictwa)

Romantyczny eksperyment. O formalnych aspektach kompozycji przestrzennej ogrodu puławskiego w czasach księżnej Izabeli Czartoryskiej

15.40 - 16.00 - mgr inż. Aleksandra Knapik (Uniwersytet Jagielloński)

Ogród angielski (*English landscape garden*) na Dolnym Śląsku we Wspomnieniach Izabeli z Flemmingów Czartoryskiej

16.00 - 16.20 - dr Agnieszka Whelan (Old Dominion University)

Jak wyglądał ogród puławski w 1809 roku, nowe ustalenia

16.20 - 16.30 - Dyskusja/przerwa kawowa

16.30 - 16.50 - dr hab. Ewa Danowska (Polska Akademia Umiejętności)

O Tadeuszu Czackim i Izabeli Czartoryskiej połączonych pasją poszukiwania narodowych pamiątek

16.50 - 17.10 - mgr Paula Wydziałkowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika)

Ojczyzna i polityka w listach Izabeli Czartoryskiej z podróży po Anglii i Szkocji (1789 - pocz. 1791)

17.10 - 17.30 - Podsumowanie pierwszego dnia konferencji

19.00 - Spektakl „Pielgrzym z Dobromila” Wincentego Lessla w wykonaniu artystów z Fundacji im. Wincentego i Franciszka Lesslów

---

30 czerwca 2019 r. (niedziela)

„Wspomnij, że jesteś zacnych Polek wzorem...”

10.00 - 10.20 - mgr Monika Czajkowska (Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi)

Izabela Czartoryska-producentka, mecenaska sztuki czy menadżerka kultury?

10.20 - 10.40 - dr Angela Sołtys (Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum)

„Zapomnieć o ostatnich latach...” - Izabela Czartoryska w londyńskiej korespondencji Michała Jerzego Poniatowskiego

10.40 - 11.00 - dr Magdalena Patro-Kucab (Uniwersytet Rzeszowski)

Wyborny komplement: „Do J[asnie] O[świeconej] Księżny J[ej]Mości Czartoryskiej Generałowej Ziemi Podolskich, gdy spłynąwszy batem na wyspę wiślaną witana była uwitymi kwiatami z wyrażeniem swych pochwał” Kazimierza Nestora Sapiehy

11.00 - 11.20 - dr inż. arch. Monika Neff (Politechnika Warszawska)

Przebudowa pałacu Błękitnego w Warszawie czyli „Apartament J.O. Xsiężney Imci Generałowej Ziemi Podolskich”

11.20 - 11.40 - dr Joanna Nowacka Zaborska (Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - PIB)

Przypałacowy ogród puławski - przemiany na przestrzeni dziejów

11.40 - 12.00 - Dyskusja/przerwa kawowa

12.00 - 12.20 - mgr Dorota Dziedzic

Rodon - prywatny modlitewnik księżnej Izabeli Czartoryskiej oraz inne motywy różane w zbiorach Muzeum XX. Czartoryskich w Krakowie

12.20 - 12.40 - mgr Sławomira Kaliska

Izabela Czartoryska a sprawa Osjana, czyli krótka rozprawa o historycznej prawdzie, dobrych intencjach i kontrowersyjnych środkach

12.40 - 13.00 - mgr Aleksander Musiał (Princeton University)

Mentem mortalia tangunt - Wergiliusz, relikwie i fetysze w Puławach Izabeli Czartoryskiej (1794-1831)

13.00 - 13.20 - mgr Konrad Niemira (Uniwersytet Warszawski)

Dlaczego Jean-Pierre Norblin de la Gourdain wszedł na służbę księżnej Czartoryskiej?

13.20 - 13.40 - Zakończenie obrad - podsumowanie konferencji

16.00 - Rekonstrukcja historyczna *„Pamiętny i chlubny Rok 1809”*

18.09 - Koncert *„Bóg, Honor, Ojczyzna”* w wykonaniu Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego

---

Komitet naukowy:

Prof. Tomasz Chachulski, Instytut Badań Literackich PAN

Dr hab. Janusz Pezda, Kustosz Biblioteki XX. Czartoryskich

Dr Katarzyna Płonka-Bałus, Kurator Muzeum XX. Czartoryskich

Dr Agnieszka Whelan, Old Dominion University

Dr Barbara Czartoryska, przewodnicząca Rodzinnego Związku Czartoryskich herbu Pogoń Litewska

mgr Aldona Cholewianka-Kruszyńska, Kustosz Muzeum-Zamek w Łańcucie

---

Patronat honorowy:

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Prof. Piotr Gliński

Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Krzysztof Szulowski

Prezydent Miasta Puławy Paweł Maj

„Spotkania z Zabytkami”

Rodziny Związek Czartoryskich Herbu Pogoń Litewska

Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - PIB